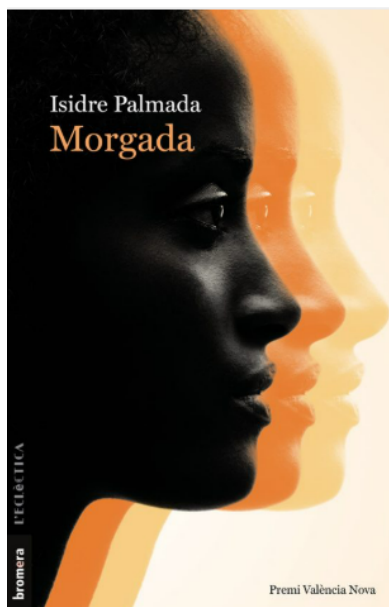

Una novel·la d'impacte

Autoria: Isidre Palmada

Títol: *Morgada*

Editorial: Bromera – L'Eclèctica, Alzira, 2024

214 pàgines

L'obra, Premi València Nova de narrativa 2024, comença mentre acompanyem a àvia i neta, en el diuènt aniversari d'aquesta última, en un passeig per una Banyoles que la iaia no reconeix com a seua: gentrificada, turistificada, i en la que horts i fàbriques "familiars" s'han vist substituïts per edificis grans i plantes industrials inabastables. Ací apreciem el primer dels que podríem denominar "conflictes d'actualitat" que la novel·la aborda. Al meu entendre, Palmada, des d'una encomiable voluntat de compromís ètic, podríem dir que evocant la necessitat d'empatia en aquest món individualista i alienat que ens pot allunyar del que afecta els veïns, els companys, en resum: els altres, ha acabat per aglomerar massa arestes a un mateix llibre; tractant de cridar l'atenció sobre tants temes, que provoca que arribe un punt en el qual no acabes de reflexionar de manera seriosa o profundament sobre cap en concret: aquests canvis a les ciutats, l'avortament, el tràfic de persones, el racisme, l'extremisme religiós, les relacions tòxiques, l'alcoholisme, els matrimonis concertats, la salut mental i els centres psiquiàtrics, la corrupció policial i, rematant, com a eix vertebral, les relacions familiars, posant el foc a la maternitat.

Tornant al transcurs de la trama, en acabar aquest passeig, la Morgada rep una carta de la seua padrina, fet que convoca reaccions enigmàtiques a la família. En el moment quan comença a llegir ens traslладem amb ella dinou anys enrere, iniciant una analepsi que s'allargarà dues-centes pàgines, fins al capítol final on, desnugant els fils, entenem quina és la seua situació vital i tornem a l'actualitat; recordant que el que estàvem llegint era en realitat un record. Aquest efecte, pràcticament d'anagnòrisi clàssica, d'adonar-se que tot havia partit de la carta i recordar que no vivíem els fets en present té un cert tint de tendresa, però l'embolic en què cau la nostra xica d'aniversari no sé si es podria considerar ben bé un regal.

I què és el que amaga aquesta carta? Doncs un compendi de perspectives entrelaçades (a voltes confuses) que ens desvelen qui és la vertadera mare de la Morgada, així com tot el que va patir des que la va concebre fins que la va tindre als seus braços; peripècies en les quals es creuen tots els obstacles que fora possible imaginar, si no més. Reflexionant-ho, crec que podríem dir que el tema transversal en el qual l'autor posa l'accent, encara que implícitament, és la gestació subrogada, retratada d'una manera que ens fa calfreds com a lectors.

Al meu parer, podem constatar que aquest autor ha sigut professor per a “moltes promocions” (com ens indica la solapa de l'edició de Bromera, 2024), ja que considere que aquest seria un llibre que aconseguiria “enganxar” els alumnes. Destaquen les descripcions minucioses, plàstiques, que quasi ens provoquen fàstic en el cas de la pallissa al Blai, amb tot detall de tortures i fluids, o pràcticament por, al veure com Niouma cau en les urpes de la sexualització, en una relació fruit clar d'un abús de poder, mentre ella la viu com un idil·li de conte.

No hi ha dubte que aquesta narració, aquesta acumulació d'imatges, faria per una sèrie amb potencial en alguna plataforma de *streaming*. Tindria un gran impacte. Malgrat tot, en una societat en la qual al que estem acostumats és precisament a què ens bombardegen en estímuls, bé siguen vídeos i *tweets*, notícies morboses o *true crimes*, el que trobe a faltar és una història. Una veu, potser més senzilla, que més que impactar, conte.

Belén Llusar Ferrer